

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **Ing. Š.Š. - A.**, s miestom podnikania C.Ž., IČO: X., zast. JUDr. J.H., advokátom, L., S. proti žalovaným: **1/ K.K.**, bytom M., V., zast. JUDr. D.L., PhD., advokátkou, Z.,B., **2/ J.R.**, bytom K., B., **o zaplatenie 24 895,44 Eur (750 000 Sk) s príslušenstvom**, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 16.02.2009, *o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov*, sp. zn. 1 Cbod 13/2005, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 16.02.2009, sp. zn. 1 Cbod 13/2005 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým uznesením zo dňa 16.02.2009, sp. zn. 1 Cbod 13/2005 nepriznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov.

Súd v odôvodnení uviedol, že žalobca žalobou žiadal o zviazanie žalovaných v 1/ a 2/ rade na zaplatenie sumy 750 000 Sk (24 895,44 Eur) s príslušenstvom. V priebehu konania žalobca navrhol vykonanie znaleckého dokazovania k otázke, či spoločnosť B., s.r.o. bola nepretržite 60 dní v predĺžení, a to v období, keď žalované vykonávali funkciu konateľiek spoločnosti. Súd žiadosti na pojednávaní zo dňa 04.12.2008 vyhovel a následne uznesením zo dňa 08.12.2008 uložil žalobcovi povinnosť uhradiť zálohu na znalecké dokazovanie vo výške 10 000 Sk (331,93 Eur).

Žalobca podaním zo dňa 17.12.2008 požiadal o oslobodenie od súdneho poplatku z dôvodu dlhotrvajúceho ochorenia, v dôsledku ktorého sa stal trvalo invalidný.

Ďalej uviedol, že manželka sa nachádza v evidencii uchádzačov o zamestnanie a syn študuje na vysokej škole dennou formou štúdia. Žalobca má vo vlastníctve staršie motorové vozidlo a rodinný dom so záhradou na LV č. X. v k. ú. Ž., pričom mesačné náklady na dom sú vo výške 4 260 Sk (141,41 Eur), výdavky na lieky vo výške 700 Sk (23,24 Eur) mesačne. Zároveň predložil potvrdenie o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch, potvrdenie o podaní daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2007, z ktorého vyplýva, že v danom roku žalobca dosiahol zdaniteľný príjem vo výške 4 636 Sk (153,89 Eur), potvrdenie o nemocenských dávkach vo výške 26 785 Sk (889,10 Eur) a výške invalidného dôchodku v sume 10 528 Sk (349,47 Eur), potvrdenie ÚPSVaR o evidencii manželky medzi uchádzačmi o zamestnanie, potvrdenie o štúdiu na VŠ.

Nakoľko pri vydaní rozhodnutia o zložení zálohy na znalecké dokazovanie nepoznal prvostupňový súd pomery žalobcu odôvodňujúce oslobodenie od súdnych poplatkov, súd uložil žalobcovi povinnosť zložiť preddavok na trovy dôkazu vo výške 10 000 Sk (331,93 Eur). Následne žalobca požiadal o oslobodenie od úhrady preddavku. Vzhľadom na to, že zákon neumožňuje priznať oslobodenie od platenia preddavku na trovy dôkazu, prvostupňový súd posúdil podanie ako žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov, pričom dospel k záveru, že u žalobcu neboli splnené predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov.

Proti uzneseniu podal žalobca včas odvolanie, ktoré podľa obsahu možno posúdiť ako podanie z dôvodu ust. § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. Zároveň odvolaciemu súdu navrhol napadnuté rozhodnutie zmeniť tak, že žalobcovi sa priznáva oslobodenie od súdnych poplatkov. Žalobca nesúhlasí s tvrdením súdu prvého stupňa, že v dobe vydania rozhodnutia o povinnosti zložiť zálohu na znalecké dokazovanie neboli známe pomery žalobcu odôvodňujúce priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, pričom žalobca ich neuviedol ani na pojednávaní zo dňa 04.12.2008, keď ho súd upozornil na nutnosť vydania výzvy o zálohe na znalecké dokazovanie. Žalobca má za to, že na danom pojednávaní uviedol svoje pomery a oboznámil súd s tým, že v súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Zvolen, sp. zn. 16 C 157/02, spis ktorého bol pripojený k súdnemu spisu, bol oslobodený od súdnych poplatkov, pričom súd zároveň predložil dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu zo dňa 20.11.2008, v ktorom žiadal o oslobodenie i pri dovolaní, pretože jeho majetkové pomery sa nezmenili.

Ďalej žalobca vo svojom podaní upozornil na skutočnosť, že zo zdravotných dôvodov bol nútený pozastaviť živnostenskú činnosť, je poberateľom invalidného dôchodku vo výške

373,80 Eur mesačne, z ktorého živí trojčlennú rodinu, a preto nie je schopný uhradiť zálohu na znalecké dokazovanie vo výške 10 000 Sk (331,93 Eur).

Dňa 12.11.2009 postúpil krajský súd odvolaciemu súdu podania urobenej žalobcom, a to námietku zaujatosti voči samosudkyni krajského súdu JUDr. Miriam Sninskej zo dňa 3.3.2009, sťažnosť zo dňa 22.10.2007, odvolanie zo dňa 27.2.2009 proti uzneseniu krajského súdu, č. k. 1 Cbod 13/2005, pripomienky k pojednávaniu konanému dňa 04.12.2008 zo dňa 05.12.2008, žiadosť o oslobodenie od súdneho poplatku zo dňa 26.3.2009.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací /§ 10 ods. 2 O.s.p./ prejednal napadnuté uznesenie podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a preskúmal podľa ust. § 214 O.s.p. bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Podľa ust. § 138 ods. 1 prvá veta O.s.p. na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva.

Podľa ust. § 141 ods. 1 O.s.p. súd môže uložiť účastníkovi, u ktorého nie sú podmienky na oslobodenie od súdnych poplatkov, aby zložil preddavok na trovy dôkazu, ktorý navrhol alebo ktorý nariadil súd o skutočnostiach ním uvedených alebo v jeho záujme.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením zo dňa 08.12.2008, č. k. 1 Cbod 13/05-Sn-359 uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť zálohu na znalecké dokazovanie vo výške 10 000 Sk (331,93 Eur). Zároveň žalobcu poučil o možnosti podať žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov spolu s potvrdením o majetkových a zárobkových pomeroch, a to v lehote na zaplatenie poplatku, t. j. 10 dní odo dňa doručenia uznesenia. Rozhodnutie bolo žalobcovi doručené dňa 10.12.2008. Dňa 17.12.2008 podal žalobca v zmysle poučenia žiadosť o oslobodenie od súdneho poplatku podľa ust. § 138 O.s.p.

Prvostupňový súd uznesením zo dňa 16.2.2009 žiadosti nevyhovел a žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznal. Krajský súd v rozhodnutí odôvodnil potrebu zaviazať žalobcu na úhradu zálohy na znalecké dokazovanie, avšak v prípade neoslobodenia od súdnych poplatkov sa obmedzil iba na konštatovanie, že po zvážení osobných, rodinných a majetkových pomerov žalobcu, výšku preddavku na trovy dôkazu a povahu uplatnenú v žalobe dospel k záveru, že žalobca nesplnil zákonné predpoklady vyžadované na oslobodenie od súdnych poplatkov.

Odvolací súd je toho názoru, že takéto konštatovanie, bez poukazu na konkrétny dôvod nevyhovenia žiadosti, je nedostačujúce. Súčasne má za to, že v zmysle ust. § 141 ods. 1 O.s.p. je na zvážení súdu, či účastníkovi, u ktorého nie sú splnené predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov, uloží povinnosť zložiť zálohu na znalecké

dokazovanie, prípadne uvedenú povinnosť podľa záujmu na veci rozdelí medzi účastníkov konania. V danom prípade žalobca navrhol vykonanie znaleckého dokazovania o otázke, či spoločnosť B., s.r.o. bola viac ako 60 dní v predĺžení a štatutárni zástupcovia spoločnosti nesplnili povinnosť podať návrh na vyhlásenie konkurzu. Prvostupňový súd sa na pojednávaní zo dňa 04.12.2008 stotožnil so žalobcovým návrhom, pretože danú otázku z predložených listinných dôkazov posúdiť nevie. Právny zástupca žalobcu podaním doručeným súdu dňa 05.12.2008 oznámil otázky pre ustanoveného súdneho znalca, pričom namietol pripustenie otázok zo strany žalovaných, resp. v prípade polozenia otázok žalovanými žiadal rozdeliť náklady na znalecké dokazovanie, ako i zložiť zálohu na trový dôkazu zo strany žalovaných. Súd sa uvedenou námietkou a žiadosťou nezaoberal, ani ich nezohľadnil pri vyrubovaní zálohy.

Súd prvého stupňa sa v napadnutom rozhodnutí dostatočne nevysporiadal s dôvodmi neoslobodenia od súdnych poplatkov, preto odvolací súd napadnuté uznesenie v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

Odvolací súd sa opakovanou žiadosťou o oslobodenie od súdnych poplatkov, doručenou Krajskému súdu dňa 26.3.2009, ani námietkou zaujatosti, doručenou dňa 3.3.2009, nezaoberal, pretože ju v čase rozhodovania o odvolaní považuje za bezpredmetnú. Z potvrdenia Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 30.9.2009 vyplýva, že spis bol pridelený inej sudkyňi, JUDr. Drahomíre Dibdiakovej.

Úlohou súdu prvého stupňa bude zároveň opätovné posúdenie zaviazania žalovaného na úhradu zálohy na znalecké dokazovanie, resp. rozdelenie zálohy medzi ďalších účastníkov konania s prihliadnutím na ich pomer k potrebe vypracovania znaleckého posudku.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu nie je možné podať odvolanie.

V Bratislave 10. februára 2010

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.